

slovenska filmska pokrajina

6.
festival
slovenskega
filma

TIFF arhiv Filmskega sklada RS

Filmska produkcija se v slovenskem prostoru odvija že od l. 1905. V zadnjih letih si je slovenski film ponovno pridobil ugled, o čemer pričajo mnoge nagrade. Slovenski filmi so se tudi že predstavljali v Cannesu, letos pa so se prvič v svojem lastnem slovenskem kotičku predstavili tudi na **filmski tržnici v Cannesu** (Marché du Film), na dogodku, na katerem se stekajo poti svetovne filmske produkcije in kjer poslovne priložnosti odkrivajo producenti, kupci in distributerji. Na canski filmski tržnici se je v okviru Filmskega sklada Republike Slovenije predstavilo 7 slovenskih filmov: celovečerni dokumentarni film Vlada Škafarja PETERKA: LETO ODLOČITVE, PREDMESTJE, filmski prvenec Vinka Möderndorferja, RUŠEVINE, novi celovečerec Janeza Burgerja, KAJMAK IN MARCELADA (film z največjim številom domačih gledalcev), film Mihe Hočevarja NA PLANINCAH, pisana zgodovinska drama PESNIKOV PORTRET Z DVOJNikom Francija Slaka in film POD NJENIM OKNOM scenarista in režiserja Metoda Pevca.

Slovenska filmska produkcija se predstavlja tudi na številnih specializiranih filmskih festivalih v Sloveniji:

:: FESTIVAL SLOVENSKEGA FILMA -

www.film-sklad.si/slo/festival

Celje, 15.-18. september 2004;

:: LIFFE - mednarodni filmski festival Ljubljana -

www.ljubljanafilmfestival.org Ljubljana, 10.-24. november 2004;

:: SNIFF - mednarodni festival kratkega filma -

www.sniff-festival.com

Novo mesto, 21.-26. junij 2004;

:: ISOLA CINEMA-KINO OTOK -

mednarodni filmski festival Izola

www.isolacinema.org

Izola, 25.-29. maj 2004;

:: FESTIVAL NEODVISNEGA FILMA -

www.ljudmila.org/kudcineast/drustvo/festival.htm Ljubljana, oktober;

:: MESTO ŽENSK - mednarodni festival

sodobnih umetnosti www.cityofwomen-a.si

Ljubljana, oktober;

:: GAY IN LEZBIČNI FILMSKI FESTIVAL

Ljubljana, 28. november - 5. december 2004

:: FESTIVAL SLOVENSKEGA FILMA

Vlogo predstavitve in pregleda slovenskega filma nosi predvsem festival slovenskega filma, ki ima kljub temu, da je potekal pod različnimi imeni, dolgo tradicijo. Na lanskem, **6. festivalu slovenskega filma** je bilo v treh različnih sekcijah prikazanih 57 filmov, predstavljenih je bilo tudi 17 del iz televizijske produkcije, ki so se potegovala za nagrade Jožeta Babiča. Poleg filmskih nagrad VESNA, ki so dobile ime po junakinji iz slovenske filmske klasike, pa so bile podeljene še nagrada publike za najboljši film, nagrada Metoda Badjure za življenjsko delo, nagrada Društva slovenskih filmskih kritikov, nagrada revije Stop in nagradi Kodaka in Synhro filma. V uradno selekcijo celovečernih filmov, ki so se potegovali tudi za nagrade vesna, ki jih podeljuje strokovna žirija, so se uvrstili filmi: Kajmak in marmelada (Branko Đurić), Na planincih (Miha Hočevar), Rezervni deli (Damjan Kozole), Slepa pega (Hanna A. W. Slak), Pod njenim oknom (Metod Pevca), Pesnikov portret z dvojnikom (Franci Slak), Pozabljeni zaklad (Tugo Štiglic), Peterka - leto odločitve (Vlado Škafar) in Kleščar (Matjaž Latin).

Največ nagrad je dobil film **REZERVNI DELI** - vesno za najboljši celovečerni film, najboljšega igralca, najboljšo glasbo in najboljšo fotografijo. Film režiserja Damjana Kozoleta leto in pol po premieri še vedno žanje uspeh za uspehom. Prikazan je bil že na več kot 50 festivalih, prejel je številne nagrade in bil prodan v 15 držav. Na festivalu v Philadelphiji so Damjana Kozoleta in njegov film uvrstili med "mednarodne mojstre" skupaj s filmi slavnih avtorjev, kot so Herzog, Greenaway, Salvatores, Haneke, De Oliveira, Techine, Demme in Von Trier.

Na lanskem festivalu slovenskega filma je bil zelo uspešen tudi film **POD NJENIM OKNOM**, ki je prejel vesno za najboljšo igralko in najboljši scenarij, posebno nagrado žirije za stransko vlogo ter nagrado Društva slovenskih filmskih kritikov. Nagrado publike je prejel film **KAJMAK IN MARCELADA**.

Zgodovina festivala slovenskega filma je tudi zgodovina dveh držav, dveh mest in različnih poimenovanj dogodka, ki pa je v tridesetih letih ohranil skupno točko:

predstavitve najnovejše produkcije slovenskega filma. Začelo se je s **Tednom domačega filma**, ki je v Celju potekal vse od leta 1973 do leta 1989, nato pa so po letu premora pripravili še Dneve slovenskega filma. Že istega leta pa so v Portorožu pripravili **Slovenski filmski maraton** - ime "maraton" je izšlo iz enodnevnega značaja nove filmske prireditve, ki jo je seveda pogojevala skromna filmska produkcija na začetku devetdesetih let. Leta 1993 je 3. maraton potekal že tri dni, na njem so vrteli tudi prvi slovenski celovečerni film KO ZAPREM OČI Francija Slaka. To je bil tudi prvi slovenski kandidat za oskarja. Leta 1997 je potekal zadnji, 6. slovenski filmski maraton, na katerem je bil prikazan celovečerni film EKSPRES, EKSPRES Igorja Šterka, ki je po štirih strokovnih nagradah v Portorožu uspešno nastopal na evropskih filmskih festivalih, pobral veliko nagrad in doživel tudi distribucijo v nemških in avstrijskih kinematografih. Začelo se je uspešno obdobje slovenskega filma.

Leta 1998 so priredili **1. festival slovenskega filma**, ki se je programsko odprl televizijski produkciji, predvsem njenim dokumentarnim filmom. Leta 1999 so bili na festivalu prikazani štirje celovečerni filmi, zmagovalec festivala pa je bil film V LERU Janeza Burgerja. Leta 2001 so festival zaznamovale polemike, saj je strokovna žirija nagradila SLADKE SANJE Saša Podgorška, nobene nagrade pa ni namenila filmu KRUH IN MLEKO Jana Cvitkoviča, ki je kasneje v Benetkah prejel leva prihodnosti. Leto 2002 je prineslo zadnjo izvedbo festivala v Portorožu, ki je med petimi filmi je prinesla drugi film Igorja Šterka - LJUBLJANA in film VARUH MEJE, prvi slovenski film, ki ga je posnela ženska - režiserka Maja Weiss. Tako kot lani bo tudi letos festival slovenskega filma potekal v Celju in sicer od 15. do 18. septembra. Več informacij o letošnjem festivalu bo na voljo v naslednji številki revije 261 in na spletni strani www.film-sklad.si/slo/festival.

ff Nil Baskar

Za resne ljubitelje filma je Cannes stresna in nemalokrat tudi frustrirajoča izkušnja; vrste za ogled filmov so neznansko razvlečene že uro ali dve pred predstavami, zaradi sončne pripeke pa marsikomu popustijo živci, da se tik pred durmi požene prek ostalih sotrpinov. Kljub preglavicam pa je canska bera ponudila presežke; poleg zanesljivih povratnikov Kiarostamija, Sembeneja, Wonga, Assayasa, Chahina idr. je festival ponudil še nekaj zanimivosti, denimo veterana Maria O'Haro, ki je po skoraj dvajsetih letih vrnil filipinski film v Cannes in mlade avtorje kot Claire Shortland, Emmanuela Moureta, Andresa Wooda idr.

Ne pozabimo omeniti še nove stvaritve Apitchatponga Weerasethakula (ki ga je nedavno gostil tudi novi filmski festival Isola Cinema - Kino Otok v Izoli), vsestranskega tajskega filmarja in umetnika, ki je s svojim zadnjim filmom Tropical Malady razdelil kritiško občinstvo na dva nespravljiva tabora.

Onkraj udobja canskih avditorijev vlada v letovišču med festivalom izredno stanje; letos še toliko bolj, saj sta se nevšečnostim za organizatorje poleg histeričnih 'lovcev na zvezde' pridružila še stavka francoskih intermitants oz. samostojnih kulturnih delavcev, ki jim francoska vlada ukinja bonitete, ter seveda neizogibna paranoja pred velikim napadom teroristov iz Magreba, ki jih sicer še nihče ni videl, a baje kanijo udariti vsak hip. Croisette so tako letos poleg tisočev sprehajalcev z in brez festivalskih kartic (akreditiranih je kar 30 000 obiskovalcev) zasedli še kordoni žandarjev, ki skrbijo, da v ključnih trenutkih - med večernim vzpenjanjem med zvezde po rdeči preprogi festivalske palače - ljudstvo (in seveda tudi sindikalistični protestniki) ne preglasijo hipermedijskega spektakla. Canske žirije so sicer s politično motiviranimi nagradami (letos nič drugače) od nekdanj poskušale festival povzdigniti nad 'banalne' socialne nevšečnosti in upravičiti njegov ekskluzivizem, a prepletenost filmsko-industrijskih in medijskih kompleksov je vidna na

vsakem koraku; Marchée du film, filmski trg, je pravi raison d'être festivala, kjer se sklepajo in razdirajo milijonske kupčije.

Canski filmski festival poleg uradnega tekmovalnega izbora, ki je letos po mnenju večine kritikov ponudil bolj ali manj povprečne stvaritve, dopolnjujeta še sekciji Štirinajst dni avtorjev (Quinzaine des Réalisateur) ter Teden kritikov (Semaine Internationale de la Critique). Med zanimivejšimi je tudi relativno nova sekcija Cannes Classics, ki predstavlja restavrirana dela filmske umetnosti. V njenem okviru se je festival letos poklonil mojstrovini brazilskega 'Novega filma' (Cinema Nuovo) šestdesetih in tako obeležil štiridesetletnico prihoda brazilske kinematografije v Cannes. Leta 1964 sta dva brazilska filma, White Devil, Black God (Deus e o Diabo na Terra do Sol) Glauberja Roche ter Vidas Secas Nelsona Pereire Dos Santosa, prevzela cansko občinstvo in oznanila pohod brazilskega in latinskoameriškega filma.

Poleg uradnih nagrad canski festival gosti še lepo število cehovskih, regijskih, sponzorskih in državnih nagrad, med njimi tudi **NAGRADO MLADIH (PRIX DE LA JEUNESSE)**, ki jo od l. 1982 organizira francosko Ministrstvo za mladino in šport. Poleg sedmerice žirantov iz Francije, Grčije in Nizozemske, ki so za najboljši film proglasili **Kontroll** madžarskega režiserja Nimróda Antala, se je festivala letos prvič udeležilo še 40 mladih profesionalcev s področja filma, ki so sodelovali v delu žirije ter pri različnih spremljajočih dejavnostih, delavnicah filmske kritike, spoznavanju in pogovorih s filmskimi ustvarjalci itd. Poleg simbolične geste vabila predstavnikom celotne 'nove' in 'stare' Evrope (dejansko so 'novo' zastopale le Estonija, Češka in Slovenija) je namen žirije mladih in štirideseterice spremljevalcev tudi v promociji francoske kulturne politike, ki želi svojo prisotnost ojačati tudi na nekdanjem vzhodu Evrope.

CANNES